

Heimsmarkmiðin og samþætting við áætlanir og aðgerðir stjórnvalda

Fanney Karlsdóttir,
forsætisráðuneyti

22. janúar 2019

STJÓRNARRÁÐ ÍSLANDS

Almennt um Heimsmarkmiðin

The 8 Millennium Development Goals

RIO+20

- 17 yfirmarkmið – 169 undirmarkmið – „Agenda 2030“
- Þrjár stoðir sjálfbærrar þróunar: efnahagsleg, félagsleg, umhverfisleg
- Fimm meginþemu: mannkynið, jörðin, hagsæld, friður og samvinna
- Aðalinntak: Engir einstaklingar eða hópar verði skildir eftir
- Algild markmið, samverkandi, kalla á samstarf ólíkra hagsmunaaðila

STJÓRNARRÁÐ ÍSLANDS

Aðgerðir stjórnvalda

Verkefnastjórn Heimsmarkmiðanna:
Öll ráðuneyti, Hagstofan og SÍS

Kynningarmál

Stöðuskýrsla – forgangsmarkmið

65 alls – 32 innanlands, 24 alþjóðlega, 9 bæði

Tenging við stefnur og áætlanir

Ungmennaráðið

Samstarf innanlands og utan

Staðan kynnt hjá Sameinuðu
þjóðunum 2019

STJÓRNARRÁÐ ÍSLANDS

HEIMSMARKMIÐ
Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun

„Þú varst valin og ert að fara til Úganda“

© 19.08.2018 - 19:24 Innlent

f t v s e

Fimmtán ára stúlka trúði vart sínum eigin augum og eyrum í dag þegar forsætisráðherra tilkynnti henni óvænt að hún færi fyrir Ísland á fund til Úganda. Þetta er fyrsta ferðin sem hún fer til Úganda.

JÓHANN BJARNI
KOLBEINSSON
Forsætisráðgjafi

FORGANGSMARKMIÐ INNANLANDS OG Í ALPJÓÐASAMSTARFI

Forgangsmarkmiðin endurspeglar áherslur stjórnvalda við innleiðingu markmiðanna næstu árin. Þau útiloka þó ekki að unnið verði að innleiðingu annarra markmiða, sér í lagi þeirra sem vel eru á veg komin. Þá verður jafnframt lögð áhersla á að miðla reynslu og þekkingu Íslands til annarra þjóða heimsins.

- Innanlands
- Alþjóðasamstarf
- Innanlands + Alþjóðasamstarf

1.1 Eigi síðar en árið 2030 hafi sárir fátæktir verið útrýmt alls staðar. Miðað verði við að enginn hafi minna á milli handanna en sem nemur 1,25 bandaríkjadólar á dag til að framfleyta sér.

1.2 Eigi síðar en árið 2030 búi a.m.k. helmingi færri karlar, konur og börn, óháð aldri, við fátækt eins og hún er skilgreind í hverju landi.

2.1 Eigi síðar en árið 2030 hafi hungri verið útrýmt og aðgengi allra tryggt, einkum fátækra og fólks í viðkvæmri stöðu, þar á meðal ungbrana, að nægum, öruggum og næringarríkum mat allt árið um kring.

- Því að öll lönd nái tíðni nýburadaða niður í 12 af hverjum 1.000 börnum sem fæðast á lífi og dánartíðni barna undir fimm ára aldri að minnsta kosti niður í 25 af hverjum 1.000 börnum sem fæðast á lífi.
- 3.4 Eigi síðar en árið 2030 hafi ótímabærum dauðsföllum af völdum annarra sjúkdóma en smitsjúkdóma verið fækkað um þriðjung og fyrirbyggjandi aðgerðum og meðferð og stuðlað að geðheilbrigði og velliðan.
- 3.5 Efðar verði forvarnir og meðferð vegna misnotkunar vímuefna, þar á meðal fíkniefna og áfengis.
- 3.6 Eigi síðar en árið 2020 verði búið að ná fjölda dauðsfalla og alvarlega slasaðra vegna umferðarslysna niður um helming á heimsvisu.
- 3.7 Eigi síðar en árið 2030 verði tryggður almenmur aðgangur að heilbrigðisþjónustu á sviði kynheilbrigðis, meðal annars fyrir þá sem ætla að stofna fjölskyldu, og fræðsla og upplysingagjöf veitt því tengdu. Tryggt verði að kynheilbrigði verði fellt inn í landsáætlanir.

4.1 Eigi síðar en árið 2030 verði tryggt að allar stúlkur og drengir ljúki göðri grunnskóla-menntun á jafnréttisgrundvelli án endurgjalds til að öðlast viðeigandi og gagnlega menntun.

4.4 Eigi síðar en árið 2030 hafi ungmennum og fullorðnum með hagnýta kunnáttu fjölgað umtalsvert, þar á meðal á sviði tækni- og starfsmenntunar, til þess að geta gegnt viðeigandi störfum, fengið mannsemandi vinnu og stundað frumkvæðastarfssemi.

4.7 Eigi síðar en árið 2030 verði tryggt að allir nemendur öðlist nauðsynlega þekkingu og færni til þess að yta undir sjálfbæra þróun, meðal annars með menntun sem er ætlað að efla sjálfbæra þróun og sjálfbærar lífstíll, með því að hlúa að friðsamlegri menningu,

Miðlun, samstarf og samráð

- heimsmarkmidin.is
- Facebook-síða - [Heimsmarkmiðin](#)
- Upplýsingagátt í vinnslu – fyrir verkefni tengd Heimsmarkmiðunum
- Samráðsgátt stjórnvalda nýtt

STJÓRNARRÁÐ ÍSLANDS

Samræmd stefnumótun

Heimsmarkmiðin kalla á markvissa tengingu við stefnur og áætlanir

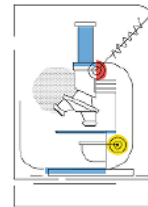
- Samræming innan stjórnsýslunnar – tenging við núverandi málefnasvið og málaflokka sem stjórnvöld vinna að þvert á ráðuneyti og stjórnsýslustig og í samstarfi við hagsmunaaðila – sjá stöðuskýrslu
- Tenging við fjármálaáætlun ríkisstjórnarinnar
- Tenging inn í nýjar stefnur og áætlanir, s.s.
 - ný innkaupastefna í vinnslu fyrir ríkið í heild með áherslu á sjálfbær innkaup (markmið 12.7)
 - ný menntastefna í vinnslu
 - ný stefna í þróunarsamvinnu
 - aðgerðaáætlun í loftslagsmálum
 - sjóður um þróunarsamvinnu fyrir atvinnulífið
 - formennska í Norrænu ráðherranefndinni
- Samræming Heimsmarkmiðanna við stefnur hjá stofnunum, sveitarfélögum, félagasamtökum og fyrirtækjum

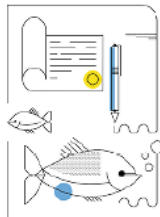
Tenging við áherslur ríkisstjórnar

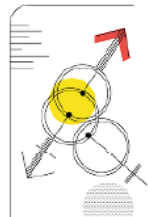
Sterkt samfélag

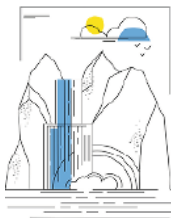
Nýsköpun og rannsóknir

Þróttmikið efnahagslíf

Jöfn tækifæri

Umhverfi og loftslag

Lýðræði og gagnsæi

Alþjóðamál

STJÓRNARRÁÐ ÍSLANDS

Formennska Íslands í Norrænu ráðherranefndinni 2019

Norræna ráðherranefndin

*en til góðs vinar
liggja gagnvegir,
þótt hann sé firr farinn
Hávamál, Konungsbók
Eddukvæða*

STJÓRNARRÁÐ ÍSLANDS

Áherslumál formennsku Íslands í Norrænu ráðherranefndinni 2019

UNGT FÓLK Á NORÐURLÖNDUNUM

SJÁLFBÆR FERÐAMENNSKA Í NORÐRI

HAFIÐ – BLÁR VÖXTUR Í NORÐRI

STJÓRNARRÁÐ ÍSLANDS

Áherslumál formennsku Íslands í Norrænu ráðherranefndinni 2019

UNGT FÓLK Á NORÐURLÖNDUNUM

Markmið 4.7

4.7 Eigi síðar en árið 2030 verði tryggt að allir nemendur öðlist nauðsynlega þekkingu og færni til þess að ýta undir sjálfbæra þróun, meðal annars með menntun sem er ætlað að efla sjálfbæra þróun og sjálfbæran lífsstíl, með því að hlúa að friðsamlegri menningu, með mannréttindum, kynjajafnrétti, alheimsvitund, viðurkenndri menningarlegri fjölbreytni og framlagi menningar til sjálfbærrar þróunar.

SJÁLFBÆR FERÐA- MENNSKA Í NORÐRI

Markmið 8.9

8.9 Eigi síðar en árið 2030 hafi verið mótuð og innleidd stefna í því skyni að stuðla að sjálfbærri ferðaþjónustu sem skapar störf og leggur áherslu á staðbundna menningu og framleiðsluvörur.

HAFIÐ – BLÁR VÖXTUR Í NORÐRI

Markmið 14.1

14.1 Eigi síðar en árið 2025 verði verulega dregið úr og komið í veg fyrir hvers kyns mengun sjávar, einkum frá starfsemi á landi, þ.m.t. rusli í sjó og mengun af völdum næringarefna.

STJÓRNARRÁÐ ÍSLANDS

Áherslumál í Norrænu ráðherranefndinni 2017-2020 tengd sjálfbærri þróun

GENERATION 2030

12 ÁBYRG NEYSLA
OG FRAMLEIÐSLA

Markmið 12.2

12.2 Eigi síðar en árið 2030 verði markmiðum um sjálfbæra og skilvirka nýtingu náttúruauðlinda náð.

Markmið 12.5

12.5 Eigi síðar en árið 2030 hafi forvarnir, minni úrgangur, aukin endurvinnsla og endurnýting dregið verulega úr sóun.

Markmið 12.8

12.8 Eigi síðar en árið 2030 verði tryggt að fólk um allan heim sé upplýst og meðvitað um sjálfbæra þróun og hvernig það getur lifað í sátt við náttúruna.

Markmið 12.B

12.B Þróuð verði tæki til þess að fylgjast með áhrifum sjálfbærrar þróunar á ferðaþjónustu sem leiðir af sér störf og ýtir undir staðbundna menningu og framleiðslu.

STJÓRNARRÁÐ ÍSLANDS

Stofnanir og HM

Hjá Embætti landlæknis

Innleiðing Heilsueflandi samfélags og skóla fellur vel að innleiðingu Heimsmarkmiðanna og öfugt. Það má glögg sjá m.a. með því að skoða hvernig Þriðja Heimsmarkmiðið, sem kveður á um heilbrigt líf og vellíðan allra frá vöggju til grafar, er samofið hinum sextán markmiðunum ([sjá mynd, Heilsa og vellíðan með Heimsmarkmiðunum](#)).

STARFSÁÆTLUN LANDSPÍTALA Í UMHVÆRFISMÁLUM 2018-2020

Heilsubætandi umhverfi

- lyf og efnamál

Á spítala fylgir hættulegur úrgangur daglegum rekstri. Mikilvægt er að tryggja örugga meðhöndlun hættulegs úrgangs en einnig að draga úr umhverfisáhrifum vegna efnanotkunar.

Lyfjaframleiðsla og óábyrg lyfjanotkun ógnar umhverfi og heilsu víða um heim. Mikilvægt er að stuðla að sjálfbærri virðiskeðju lyfja sem tryggir öryggi sjúklings og dregur úr umhverfisáhrifum lyfja við framleiðslu, notkun og förgun.

Byggingar og viðhaldsverkefni eru stórt umhverfismál en ekki siður heilsumál. Miklu skiptir hvaða efni eru valin og að ekki séu notuð byggingarefni efni sem hafa þekkt heilsuspillandi áhrif. Í spítalahúsnæði er mjög æskilegt að velja eins og kostur er vistvæn byggingarefni. Spítalinn ætlar að leggja sig fram um það á næstu árum.

Spítalinn er aðili að alþjóðlegum samtökum, Health Care without Harm og Norrænum samtökum, Nordic Center for Sustainable Healthcare, sem nýtist vel í samstarfsverkefnum.

STJÓRNARRÁÐ ÍSLANDS

Félagasamtök og HM

Skátarnir

September 25 at 5:31 PM · 🌐

Skátarnir fagna þriggja ára afmæli Heimsmarkmiða Sameinuðu þjóðanna með útgáfu nýs dagskrárpakka!

„Byggjum betri heim“ er dagskrárpakki um heimsmarkmiðin stútfullur af leikjum og spennandi verkefnum fyrir alla aldurshópa í skátunum!

Markmið efnisins er að gefa fleiri skátum þekkingu á Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna og veita þeim innblástur um hvernig þeir, í sínu daglega lífi og með flokkunum sínum, geti tekið ábyrgð á þeim heimi sem þeir búa í.... [See More](#)

STJÓRNARRÁÐ ÍSLANDS

Fyrirtæki og HM

ISAVIA

MARKMIÐ

TENING VIÐ:

Nr.	Heiti markmiðs	Heimsmarkmið	Ábyrg ferðapjónusta	GRI	UNGC
1	Minnka notkun jarðefnaðsneytis í starfsemi Ísavia		Umhverfi	G4-EN1, G4-EN2, A05, G4-EN21, G4-EN15, G4-EN16, EN-18, EN-19	7, 8
2	Auka hlutfall flokkaðs úrgangs		Umhverfi	G4-EN23, G4-EN27, G4-EN28	7, 8, 9
3	Árleg tíðni fjarveruslysa verði 0		Öryggi	G4-LA6, G4-LA7	1
4	Innleiða siðareglur birgja sem voru samþykktar af forstjóra 27. júní 2017		Nærsamfélag	G4-EN32, G4-HR6, G4-HR10, G4-HR11, G4-LA14, G4-LA15, G4-S09, (G4-HR1)	2, 4, 8
5	Gera innkaup Ísavia ohf. sýnilegri, rekjanlegri og aðgengilegri		Nærsamfélag	G4-S7	10
6	Markviss og samræmd samskipti við ytri hagsmunaaðila		Nærsamfélag	G4-S01	1
7	Fjölgun kvenkyns stjórnenda í þriðja stjórnendaprepi fyrirtækisins		Mannauður	G4-LA12	6
8	Sömu laun fyrir jafn verðmæt störf		Mannauður	G4-LA13	6

Heimsmarkmið SP í starfsemi Mannvits

Við leggjum áherslu á að skapa heilnæmt umhverfi og góða innivist í þeim verkefnum sem við komum að. Auk þess leggur Mannvit mikla áherslu á að stuðla að góðri heilsu starfsfólks með hinum ýmsu verkefnum og styrkjum.

Mannvit veitir ráðgjöf sem stuðlar að aukinni sjálfbærni í samfélaginu. Við horfum sífellt til nýrra leiða í mannvirkjagerð og samgöngum.

Mannvit leggur mikla áherslu á nýsköpun og þróun í starfsemi sinni. Með öflugri nýsköpun viljum við geta mætt þörfum framtíðarinnar á sjálfbærna máta.

Í allri hönnun hugum við að auðlindanotkun og takmörkun úrgangs með það markmið að stuðla að ábyrgri neyslu. Einnig horfum við í eigin barm og hugum að þessum atriðum í rekstri fyrirtækisins.

Mannvit leggur hugvit og þekkingu til framleiðslu endurnýjanlegrar orku og hefur komið að hönnun fjölda vatns- og jarðvarmavirkjana, bæði hérlendis sem erlendis. Við höldum áfram á þessari braut og leggjum okkar af mörkum til framleiðslu orku frá endurnýjanlegum orkugjöfum.

Við komum að hönnun og ráðgjöf við veitumannavirki og mælingu vatnsgeða sem miðar að því að tryggja heilnæmt vatn og draga úr líkum á mengunarsýsum.

Landsvirkjun

Markmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun

Endurskoðun stefnu um samfélagsábyrgð mun taka mið af nýjum áherslum í málaflokknum svo sem innleiðingu heimsmarkmiða Sameinuðu þjóðanna. Jafnframt er stefnt á innleiðingu valinna GRI vísa til þess að styðjast við í markmiðasetningu og skýrslugjöf í tengslum við samfélagsábyrgð.

STJÓRNARRÁÐ ÍSLANDS

Sveitarfélög og HM

SVÆÐISSKIPULAG SNÆFELLSNESS 2014 - 2024

Tenging við Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun

SKÓLAR

MENNINGARLÍF

ÞJÓÐGARÐUR

SVEITIR OG BÆIR

LÍFSGÆÐI

LANDSLAG

BÚSETUSKILYRÐI

LÝÐHEILSA

LÍFFRÆÐILEG FJÖLBREYTNÍ

JARDFRÆÐILEG FJÖLBREYTNÍ

STJÓRNARRÁÐ ÍSLANDS

Sveitarfélög og HM

1 ENGIN FÁRLEGT 2 ENGET HANDEL 3 HELSA OG VELLÍÐ 4 HEIMTUN FYRIR ALLA 5 JAFNRETTI KYNJABARN 6 HRENT VATN OG HREIÐLEIÐAGJAF 7 SÁÐFRAÐI OG ORKA 8 GÓÐ ATVINNA OG HAGVÖÐUR 9 VITSKÖP OG VITSKÖP 10 ALDRING JAFNLEGT 11 HREIÐLEIÐAGJAF OG SAMVIRKI 12 JAFNRETTI OG VELLÍÐ 13 AÐGERÐIR I LÖGJAFSAGSMÁLUM 14 LÍF I VATNI 15 LÍF Á LANDI 16 HREIÐUR OG HREIÐLEIÐ 17 SAMVIRKI OG HREIÐLEIÐ

Kópavogsbær innleiðir
Heimsmarkmiðin
um sjálfbæra þróun

Kópavogsbær hefur hafið innleiðingu Heimsmarkmiða Sameinuðu þjóðanna og verða þau innleidd hjá öllum stofnunum bæjarins.

Heimsmarkmiðin eru framkvæmdaáætlun í þágu mannkyns, jarðarinnar og hagsældar.

Nánari upplýsingar á www.kopavogur.is/heimsmarkmidin

HEIMSMARKMIÐIN
Markmið Sameinuðu þjóðanna
um sjálfbæra þróun

STJÓRNARRÁÐ ÍSLANDS

AÐFERÐ Í KÓPAVOGI

Við val á yfirmarkmiðum hjá Kópavogsbæ var litið til þriggja þátta. Í fyrsta lagi forgangsmarkmiða ríkisstjórnar Íslands, í öðru lagi afstöðu Heimssambands sveitarfélaga til þess hvaða undirmarkmið falla að verkefnum sveitarfélaga og loks verkefna sem Kópavogsbær hefur skuldbundið til að vinna að svo sem innleiðingu Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna.

Með þessari afmörkun eru forgangsmarkmið bæjarstjórnar Kópavogs, og þar með yfirmarkmið í heildarstefnu sveitarfélagsins, 34 talsins.

Landshlutar og HM

- Tengja við áætlanir sveitarfélaga og landshluta. Samþætta og staðfæra.
- Ellefta markmiðið snýr beint að starfsemi sveitarfélaga og önnur markmið hafa einnig tengingu við starfsemi þeirra.
- Sveitarfélög gegna mikilvægu hlutverki í að ná Heimsmarkmiðunum hvað varðar flesta þætti nærsamfélagsins.
- Innleiðing getur stutt við markmið sveitarfélaga um sjálfbær samfélög í efnahagslegu, félagslegu og umhverfislegu tilliti.
- Með vinnu sinni að Heimsmarkmiðunum leggja sveitarfélögin grunn að bæði eigin árangri og landsins í heild.
- Leiðarvísir að betra lífi og umhverfi fyrir alla.
- Sambandið mun skapa vettvang fyrir sveitarfélög til kynningar og fræðslu um markmiðin og innleiðingu þeirra. Fyrsta kynning á Grand hóteli, í Reykjavík, 15. febrúar nk. Áhugi á samstarfi við landshlutasamtök um kynningar.
- Athuga tengingu við sóknaráætlanir landshluta.

HM – gerum gott mót!

